ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ГРАД ДОБРИЧ

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

От Йордан Йорданов
Кмет на Община град Добрич

Относно: Приемане на Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община град Добрич

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община гр. Добрич е приета с Решение № 10-7 от 31 Юли 2012 година на Общински съвет град Добрич. С нея се уреждат обществени отношения, които са свързани с определянето и администрирането на местните такси и цени на предоставяните на физически и юридически лица услуги, реда и срока на тяхното събиране на територията на Община гр. Добрич. Досега наредбата е претърпяла много изменения и допълнения, когато се е налагало във връзка с промени в нормативната уредба и фактическата обстановка.

1. **Причини и мотиви, които налагат приемането на настоящата наредба, са следните:**

В Интернет - сайта на Министерството на финансите е публикуван проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси /ЗМДТ/. С него накратко се предвижда увеличение на максималният срок на глобите за нарушения на ЗМДТ, направени са изменения в текстовете, които касаят определяне на данъчната оценка на имотите. С параграф 10 от преходни и заключителни разпоредби на проекта е дадена възможност на общините при определяне на размера на Такса битови отпадъци за 2027г., 2028г. и 2029г., същият да се определя както досега върху данъчната оценка на имотите. С проекта за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси може да се запознаете на *https://www.minfin.bg/bg/legislation7*.

С Решение № 27-2 от 25.11.2025г. на Общински съвет гр. Добрич, се прие Наредба за изменение на Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община гр. Добрич. С параграф 2 от ПР на наредбата е предвидено, че в случай, че измененията касаещи новият начин за определяне размера на таксата за битови отпадъци не влязат в законна сила или бъдат отложени, то измененията и допълненията в наредбата, също няма да произведат правно и фактическо действие.

Тъй като с последващо изменение и допълнение на ЗМДТ обн. в ДВ. Бр. № 113 от 23.12.2025г., новият начин за определяне на размерът на ТБО отново бе отложен. Във връзка с това, промените в наредбата не влязоха в законна сила и за 2026г., размерът на такса за битови отпадъци продължи да се определя по досегашния ред, а именно върху данъчната оценка на имотите. Запази се и възможността лицата, които желаят да

заплащат таксата според ползваните съдове за битови отпадъци, да заплащат размера на таксата според ползваните съдове за битови отпадъци. Отлагането на въвеждането на принципа „замърсителят плаща“, не бе случайно и зад него стоят конкретни технически и административни трудности пред общините в цялата страна.

Първо налице е проблем с данните. За прилагане на новите основи за определяне на ТБО, общините се нуждаят от данни – за броят на реалните ползватели на имотите, за начина на ползване (сезонно или целогодишно), за площта, която реално се използва. Тези данни не съществуват в готов вид в нито един централен регистър.

В подготовката си за въвеждане на принципа „замърсителят плаща", Община гр. Добрич прие изменения и допълнения в наредбата за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на общината. Разработиха се и се публикуваха образци на декларации за жилищни и нежилищни имоти, чрез които гражданите и фирмите да предоставят данни за броят на живеещите – единствено с цел да събере предварителна информация за броят на ползвателите в имота и начина на ползване на имотите. Прие се нова Методика за определяне на Такса битови отпадъци съобразно нови основи. Разработиха се и се приеха писма до управителите на етажната собственост, които бяха задължени да представят справка за ползвателите в ЕС и книга на етажната собственост.

Техническата готовност на общините също е под въпрос. Общините не разполагат с подходящ софтуер и с изградена система за измерване или проследяване на количеството битови отпадъци от имотите. Извършеният анализ от общинска администрация показа, че при така действащата на територията на общината система за събиране на отпадъци, точното отчитане на генерираното количество отпадъци от всяко домакинство или лице е невъзможно. Това е възможно само ако домакинството или лицето е единствен ползвател на съответните съдове за битови отпадъци. За въвеждането на реалното измерване на количеството битови отпадъци на всяко домакинство или лице е необходимо закупуване на техника, съдове за битови отпадъци с измервателни устройства, изграждане на обособени за битови отпадъци помещения, служители, които да контролират измерването и внедряването на изцяло нова система за събиране и транспортиране на битови отпадъци на територията на общината. Анализите показват, че и основата за определяне на таксата според „брой ползватели на услугата в имота“ е също неподходяща и неефикасна. Това е така, тъй като определянето на броя ползватели изисква индивидуално деклариране. При неизпълнение на това задължение, броят на ползвателите на услугата в имота би могъл да се определи служебно, съобразно броят на регистрираните в имота лица по настоящ адрес. Следва обаче да се има в предвид, че тук също възникват проблеми свързани с обстоятелствата, че част от действително живущите лица в един имот нямат съответната регистрация по настоящ адрес в определен имот, а в действителност живеят в него. Много лица мигрират през годината от едно населено място в друго и от една държава в друга през годината, а таксата за битови отпадъци е годишна. Във връзка с това, ще се налага през годината да се подават много декларации за промени в обстоятелствата, които поради ограничения кадрови ресурс на общинска администрация е невъзможно да се обработят и проверят.

Невъзможно е служебно да се проверят ползвателите на услугата в нежилищните имоти на гражданите и предприятията. Информацията, която получихме от НАП, не може да се ползва, тъй като същата се отнася за брой наети лица от фирмата за цялата страна, а не по имоти на територията на конкретната община. Необходимо е и да се извърши диференциация според вида дейност в нежилищните имоти и да се предвидят нормативно различни ставки на таксата според вида дейност в тези имоти. Налице е съществена разлика между количеството отпадъци, които се генерират от търговските и стопански обекти и имотите, които се ползват по повод извършване на нестопанска дейност като читалищата, училищата, детските градини, детски ясли, музеите,

галериите, застрахователни и адвокатски кантори и други. Недопустимо е за всички нежилищни имоти да съществува единна ставка. Всичко това, налага постепенно и плаващо преминаване към новите основи за определяне на таксата за битови отпадъци.

Именно затова, законодателят предвиди отлагане на въвеждането на новите принципи за определяне на такса битови отпадъци.

Според информацията с която към момента разполагаме, по Програма „Околна среда" 2021–2027г., Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) изпълнява проект „Модели за оптимизиране на процеса на управление на битовите отпадъци от общините в България" (Договор № BG16FFPR002-2.001-0001-C01). По тази програма се разработват примерни модели за събиране и управление на отпадъците, диференцирани по тип на населеното място и вид на застрояването. Моделите обхващат: градски зони с високо строителство; градски зони с ниско застрояване и еднофамилни къщи; градски зони със смесено застрояване; централна градска част в големите градове; малки населени места с фамилни къщи; вилни зони; курортни селища; и индустриални зони/паркове, ползващи общинска система за управление на отпадъците. В рамките на проекта се разработва и специализиран софтуер, който предоставя прогнози за генерирането и състава на отпадъците, позволява моделиране на различни технически алтернативи и изчислява пълните разходи на системите за управление на отпадъците – включително размера на ТБО по категории ползватели за всеки от типовите модели. След като бъде разработен, софтуерът ще бъде предоставен на общините. Промяната в такса битови отпадъци е неизбежна – тя произтича едновременно от национален закон и от европейски изисквания за преход към кръгова икономика. Данните на НСИ показват, че през 2024 г. в България са генерирани над 3,19 млн. тона битови отпадъци, или около 496 кг на човек – с 0,9% повече спрямо 2023г.. При тази тенденция обвързването на таксата с реално генерираното количество придобива не само финансово, но и поведенческо значение: добре структурирана такса е инструмент за намаляване на отпадъците, а не само за покриване на разходи.

Необходимо е да се вземе в предвид и изменението на чл. 67, ал. 3 от ЗМДТ, съгласно което размерът на таксата за битови отпадъци за единица основа за всяка календарна година, занапред следва да се приема с решението на Общински съвет по чл. 66, ал. 3, т. 2 за одобряване на План – сметката, а не както досега да бъде част от наредбата.

3. Цели, които се поставят с приемане на наредбата:

Целите, които се преследват с приемане на наредбата са, да се постигне съответствие на наредбата с действащите нормативни актове от по – висока степен. Постигане на законосъобразност и целесъобразност при определяне размера на таксата за битови отпадъци на гражданите и лицата на територията на общината. Прецизиране на текстовете и разпоредбите на наредбата. Постигне на яснота на нормите във връзка облагането на лицата с такса за битови отпадъци. Нормативният акт да отговаря изцяло на законовите изисквания и принципите на правовия ред в страната. Запазване на институтите с доказано добро и актуално действие и отпадане на някои части, които влизат в противоречие с нормативните актове от по – висока степен, което ще доведе до постигане на търсения баланс.

4. Очаквани резултати от прилагането, включително финансовите ако има такива:

Синхронизиране на текстовете от наредбата с действащото законодателство в Република България; Законосъобразност при определяне на размера на такса за битови отпадъци; Актуална нормативна база свързана с местните такси; Отстраняване на нормативни и административни несъответствия и празноти; Осъществяване на граждански контрол върху работата на администрацията; С приемане на предлаганите промени, ще се запазят досегашните приходи от таксата в бюджета на Община гр. Добрич.

5. Финансови и други средства, които са необходими за прилагането на новата уредба:

За прилагането на новите текстове от Наредбата, не са необходими допълнителни финансови средства на Община гр. Добрич.

6. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз и правото на Реп. България:

Предлаганият проект за приемане на Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община град Добрич е разработен в съответствие с Европейското законодателство – Европейска харта за местно самоуправление, Европейска харта за регионално развитие, както и с директиви на Европейската общност, свързани с тази материя, предвид съответствието на основните нормативни актове /ЗМСМА и ЗМДТ/ с тях. Европейското законодателство е изградено върху водещи принципи на откритост, публичност и граждански контрол върху дейността на местните власти, което съответства на целите, поставени с предлаганите текстове в Наредбата.

На основание чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове, проектът за изменение и допълнение на Наредбата е публикуван на интернет страницата на Община град Добрич. Заинтересованите граждани и юридически лица, могат да правят предложения и да изразяват становища по проекта на нормативен акт, както и да се провеждат обществени консултации, в срок не по - кратък от 30 дни от публикуване на документа.

Предвид на гореизложеното, предлагам Общински съвет град Добрич да приеме следното

Проект

РЕШЕНИЕ:

Общински съвет град Добрич на основание чл. 21, ал. 1, т.7, т. 23 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, във връзка с чл. 8 и чл. 9 от Закона за местните данъци и такси и чл. 79 от Административно – процесуалния кодекс, приема Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община град Добрич, както следва:

§ 1. **Чл. 12** от наредбата се изменя и допълва по следният начин:
Чл. 12. (1) Таксата за битови отпадъци се заплаща за извършваните от общината услуги по чл. 62 от Закона за местните данъци и такси, както следва:

1. събиране и транспортиране на битови отпадъци до съоръжения и инсталации за тяхното третиране;
2. третиране на битовите отпадъци в съоръжения и инсталации;

3. поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места и землището на общината.

(2) Границите и районите с организирано събиране и транспортиране на битови отпадъци до съоръжения и инсталации за тяхното третиране, видът на предоставените услуги по ал.1 в съответните райони, както и честотата на събиране и транспортиране на битови отпадъци, се определят със заповед на кмета на Община гр. Добрич и се обявяват публично до 31 октомври на предходната година.

§ 2. Чл. 13 от наредбата се изменя и допълва по следният начин:

Чл. 13. (1) Таксата за битови отпадъци се заплаща от:

1. собствениците на недвижими имоти на територията на общината;
2. ползвателят - при учредено вещно право на ползване;
3. при концесия задължен е концесионерът, а при концесия за добив – задължено лице е собственикът на имота, с изключение на случаите, при които в полза на концесионера е учредено вещно право на ползване върху поземления имот или съответната част от него;
4. собственикът на сграда, построена върху държавен или общински поземлен имот е задължен и за този имот или съответната част от него;
5. лицето, на което имотът е предоставен за управление имот държавна или общинска собственост.

(2) Когато върху недвижим имот, за който се дължи такса за битови отпадъци, правото на собственост или ограниченото вещно право е притежание на няколко лица, те дължат такса за съответните части, които притежават. Всеки от собствениците на имота може да плати такса за битови отпадъци за целият имот за своя сметка или за сметка на останалите.

(3) За новопридобити имоти, такса битови отпадъци се дължи от началото на месеца, следващ месеца на придобиване.

(4) За новопостроените сгради или части от сгради се дължи от началото на месеца, следващ месеца, през който са завършени или е започнало използването им.

(5) За съборени и унищожени сгради, таксата се дължи включително и за месеца, през който сградата е унищожена или съборена.

(6) При промяна на собствеността на имота, приобретателят дължи такса от началото на месеца, следващ месеца, през който е настъпила промяната в собствеността до края на календарната година.

(7) В случаите по ал. 6, таксата не се дължи, ако е платена от предишния собственик за цялата календарна година.

(8) Таксата се администрира и събира от общинска администрация.

§ 3. Чл. 14 от наредбата се изменя и допълва по следният начин:

Чл.14 (1) Размерът на таксата за битови отпадъци за всяко задължено лице се определя в евро за всяка календарна година и се определя с решението на Общинския съвет по чл. 66, ал.3, т.2 от ЗМДТ за одобряване на план – сметката за дейностите, които включват:

1. събиране на битови отпадъци и транспортирането им до инсталации и съоръжения за третирането им, както и осигуряване на съдове за събиране на битови отпадъци, с изключение на разделното събиране, предварителното съхраняване и транспортиране на битови отпадъци, попадащи в управлението на масово разпространени отпадъци по Закона за управление на отпадъците – за услугата по чл. 62, т. 1 от ЗМДТ;
2. третиране на битови отпадъци, необхванати в управлението на масово разпространените отпадъци, както и проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци и/или други

инсталации или съоръжения за оползотворяване и/или обезвреждане на битови отпадъци – за услугата по чл. 62, т.2 от ЗМДТ;
3. поддържане на чистотата на уличните платна, площадите, алеите, парковите и другите територии от населените места в общината, предназначени за обществено ползване – за услугата по чл. 62, т. 3 от ЗМДТ.
(2) Когато в срока по чл. 66, ал. 3, т. 2 от ЗМДТ, Общинският съвет не е одобрил план – сметката, размерът на таксата за следващата година се определя, като разходите за сметка на такса битови отпадъци за предходната година се коригират по реда на чл. 66, ал. 13 от ЗМДТ и се разпределят в съответствие с последно одобрените видове основи. Разходите за обезпеченията по чл. 60 и отчисленията по чл. 64 от Закона за управление на отпадъците, се включват в съответстващия им за текущата година размер.

§ 4. **Чл. 15** от наредбата се изменя и допълва по следният начин:

Чл.15. (1) Размерът на таксата в частите за събиране, транспортиране на битови отпадъци и тяхното третиране в съоръжения и инсталации се определя, както следва:
- за жилищни и вилни имоти на граждани както и за жилищните имоти на предприятията – пропорционално върху данъчната оценка съгласно чл.20 и чл.21 от ЗМДТ;
- за нежилищните имоти в евро в зависимост от броя и вида на съдовете за изхвърляне на битовите отпадъци. Когато не може да се установи за всеки отделен имот вида и броя на използваните съдове размерът на таксата се определя пропорционално върху данъчната оценка съгласно чл.20 и чл.21 от ЗМДТ.
(2) Таксата за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване в населените места се определя в евро пропорционално върху данъчната оценка по чл.20 и чл.21 от ЗМДТ;
(3) Когато таксата (в частта на услугите събиране и транспортиране на битови отпадъци и тяхното третиране в съоръжения и инсталации) се определя според вида и вместимостта на съдовете за битови отпадъци, лицата по чл.13 от наредбата, подават декларации по местонахождението на имота до 31 декември на предходната година. Ако няма промяна в обстоятелствата, не се налага ежегодно подаване на декларация.
(4) За придобитите през годината имоти декларацията по ал.3 се подава в 2-месечен срок от датата на придобиването им.
(5) В декларацията се посочва вида и броя на съдовете за изхвърлянето на битовите отпадъци, които ще се използват през годината съобразно обявената честота на извозване на битовите отпадъци.
(6) Когато лицето по чл. 13 не е подало декларация в срок, декларирало е по малко от необходимия брой от съответния вид съдове за битови отпадъци или не изхвърля битовите отпадъци в определените за целта съдове, то заплаща годишната такса върху данъчната оценка по чл. 20 и чл. 21 от ЗМДТ.
(7) При промяна на някое от обстоятелствата, което има значение при определянето размера на таксата за битови отпадъци, задължените лица уведомяват писмено органите по приходите в общината в 7- дневен срок от възникването им.

§ 5. **Чл. 16** от наредбата се изменя и допълва по следният начин:
Чл. 16 (1) Не се събира такса за услугата по събиране и транспортиране на битови отпадъци до съоръжения и инсталации за тяхното третиране и дейността по третиране на битовите отпадъци – част от услугата по дейност третиране на битови отпадъци в съоръжения и инсталации за имотите, които се намират извън границите и районите, съгласно издадена заповед на Кмета на общината по чл.12, ал.2 от настоящата наредба.
(2) Не се събира такса за услугата по събиране и транспортиране на битови отпадъци до съоръжения и инсталации за тяхното третиране и дейността по третиране на битовите

отпадъци – част от услугата по дейност третиране на битови отпадъци в съоръжения и инсталации за имоти:
1. Които не са застроени или няма да се ползват през цялата година и това е декларирано от всички собственици и/или ползватели на имота до 31 октомври на предходната година.
2. За придобитите през годината имоти, в случай, че няма да се ползват, декларацията се подава в двумесечен срок от датата на придобиването им.
(3) Декларацията се приема, но поражда последици само когато всички съсобственици или ползватели на имота са я подписали.
(4) Не се събира такса за услугата по събиране и транспортиране на битови отпадъци до съоръжения и инсталации за тяхното третиране, когато задължените лица са сключили договор за обслужване с лица, получили регистрационен документ по Закона за управление на отпадъците до съответните съоръжения и инсталации, и са декларирали това обстоятелство до 31 октомври на предходната година в общината по местонахождението на имота.
(6) Не се събира такса за поддържане на чистотата на територите за обществено ползване – когато услугата не се предоставя на територията на населеното място.
(7) Не се събира такса за третиране на битовите отпадъци в съоръжения и инсталации – когато няма такива.

§ 6. **Чл. 18 и чл. 20** от наредбата се отменят.

§ 7. В преходните и заключителни разпоредби на Наредбата се създава §1 със следния текст:
§ 1. Наредбата за изменение и допълнение на Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община град Добрич е приета с Решение …… на Общински съвет град Добрич и влиза в сила от 01.01.2027г..

ВНАСЯ:

ЙОРДАН ЙОРДАНОВ
Кмет на Община град Добрич

Темата за битовите отпадъци вече не е само въпрос на чистота, а на справедливост, ефективност и европейски стандарти. Именно затова промяната в такса битови отпадъци се превръща в една от най-важните промени за общините, бизнеса и гражданите. Принципът е ясен. Нормативната основа – изградена. Реалното прилагане обаче продължава да се отлага. Историята на промяната в таксата за битови отпадъци (ТБО) е показателна за разликата между законодателно намерение и административна готовност.

Какво се промени и кога

Промяната в основата за изчисляване на ТБО е заложена в Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) още с изменението, публикувано в Държавен вестник, бр. 88 от 2017 г. Основната идея: таксата вече не следва да се определя като промил от данъчната оценка на имота, а да отразява реално генерираното количество отпадъци – т.е. „замърсителят плаща". Законът предвижда количеството битови отпадъци като водеща основа, като общинският съвет във всяка община в страната може да приеме и алтернативна основа само при наличие на обективни обстоятелства, препятстващи прилагането на водещата.

Допустимите основи включват: индивидуално определено количество отпадъци за имота (включително чрез торби с определена вместимост), количество съобразно броя и вместимостта на съдовете и честотата на извозване, и брой ползватели на услугата в имота.

Хронология на отлаганията

Промяната имаше своя прогресия от отлагане към отлагане. Първоначалната цел беше въвеждане от 1 януари 2025 г. С обнародването на ЗИД на ЗМДТ в Държавен вестник, бр. 81 от 24 септември 2024 г., забраната за ползването на данъчната оценка, балансовата стойност или пазарната цена на имотите като основа за определяне на ТБО беше отложена до 31 декември 2025 г.

Краят на 2025 г. донесе поредна стъпка назад. На 17 декември 2025 г. Народното събрание прие на второ четене преходни и заключителни разпоредби към ЗМДТ чрез т.нар. „удължителен закон" – Закон за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г.

С § 6 от него беше дадена възможност общините да прилагат досегашния ред за определяне на ТБО и през 2026 г., като общините, неуспели да приемат план-сметка по новия ред до 31 януари 2026 г., имат право да събират таксата на база действащия размер към 31 декември 2025 г.

В края на 2025 г. периодът на въвеждане беше удължен с още три години.

Отлагането не е случайно и не е само политически. Зад него стоят конкретни технически и административни предизвикателства.

И тук идва проблемът с данните. За прилагане на новите основи общините се нуждаят от данни – за броя реални ползватели на имотите, за начина на ползване (сезонно или целогодишно), за площта, която реално се използва. Тези данни не съществуват в готов вид в нито един централен регистър.

В подготовката си за въвеждане на принципа „замърсителят плаща" Столичната община публикува образци на декларации, чрез които гражданите и фирмите да предоставят данни за броя на живеещите и генерирания отпадък – единствено с цел да събере предварителна информация за начина на ползване на имотите.

Техническата готовност на общините също е под въпрос. Повечето общини не разполагат нито с подходящ софтуер, нито с изградена система за измерване или проследяване на количеството отпадъци по имоти. Вариантът за определяне на ТБО според броя на ползвателите е предпочетен от редица общини именно поради сложността и необходимостта от допълнителна техническа обезпеченост при другите законово предвидени методи.

Рискът от финансов дефицит в общинските бюджети е сред водещите притеснения на администрациите. Ето и един пример от миналата година - прогнозната план-сметка на община Ямбол за услугите по управление на отпадъците за 2025 г. е около 13,8 млн. лв., от които само 6,15 млн. лв. са планирани от такси от граждани и фирми. Тази разлика между реални разходи и събирани приходи е типична за много общини и показва, че преминаването към ново изчисляване носи риск от значителни промени в размера на таксата – социално и политически чувствителен въпрос.

Моделите, разработени с европейски средства

Докато законодателното въвеждане се бави, методическата подготовка напредва. По Програма „Околна среда" 2021–2027 г. Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) изпълнява проект „Модели за оптимизиране на процеса на управление на битовите отпадъци от общините в България" (Договор № BG16FFPR002-2.001-0001-C01), достъпен на отделен портал: waste.namrb.org.

Проектът е с обща стойност 4 995 972,80 лв. (около 2,55 млн. евро), финансирани до 70–85% от Европейския фонд за регионално развитие, и се изпълнява в периода 8 април 2024 г. – 8 юни 2026 г.

Генералният резултат е разработването на осем примерни модела за събиране и управление на отпадъците, диференцирани по тип на населеното място и вид на застрояването. Моделите обхващат: градски зони с високо строителство; градски зони с ниско застрояване и еднофамилни къщи; градски зони със смесено застрояване; централна градска част в големите градове; малки населени места с фамилни къщи; вилни зони; курортни селища; и индустриални зони/паркове, ползващи общинска система за управление на отпадъците.

В рамките на проекта е разработен и специализиран софтуер, който предоставя прогнози за генерирането и състава на отпадъците, позволява моделиране на различни технически алтернативи и изчислява пълните разходи на системите за управление на отпадъците – включително размера на ТБО по категории ползватели за всеки от типовите модели.

Минималният брой общини, за които е предвидена пряка подкрепа при внедряване на моделите, е 70. В края на 2025 г. са проведени шест регионални форума в градове като Трявна, Монтана, Търговище и Бургас, в които участват представители на общини от всички райони на страната. През февруари 2026 г. НСОРБ публикува и Ръководство за прилагане на моделите, достъпно за изтегляне от всички общини.

Министерството на околната среда и водите е изразило готовност да подпомогне местната власт в избора на подходящ модел, а експертите на МОСВ са ангажирани в процеса на консултиране.

Какво предстои

Промяната в такса битови отпадъци е неизбежна – тя произтича едновременно от национален закон и от европейски изисквания за преход към кръгова икономика. Данните на НСИ показват, че през 2024 г. в България са генерирани над 3,19 млн. тона битови отпадъци, или около 496 кг на човек – с 0,9% повече спрямо 2023 г. При тази тенденция обвързването на таксата с реално генерираното количество придобива не само финансово, но и поведенческо значение: добре структурирана такса е инструмент за намаляване на отпадъците, а не само за покриване на разходи.

Въпросът вече не е дали промяната ще се случи, а дали общините ще имат достатъчно административен и технически капацитет, за да я приложат смислено – а не просто

формално. Разработените по Програма „Околна среда" модели дават рамката. Остава прилагането. МОСВ продължава да работи съвместно с общините и партньорските институции за устойчиво въвеждане на справедлив и ефективен модел. Целта е по-малко отпадъци, по-добро управление на ресурсите и по-чиста среда за гражданите.

-